

Hervorming van de Dienst van alimentatievorderingen niet zonder gevolgen voor de collectieve schuldenregeling!

De wet van 12 mei 2014 brengt verschillende wijzigingen aan in de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen en in het Gerechtelijk Wetboek en geeft op die manier een nieuw elan aan de invordering van alimentatieschulden.

Deze hervorming heeft twee doelen: enerzijds het aantal personen verhogen dat in aanmerking komt voor een interventie van de DAVO door het basisplafond van de in aanmerking genomen inkomsten te verhogen, en anderzijds de rechtsmiddelen uitbreiden om de financiële leefbaarheid van de onderhoudsgerechtigde te garanderen en te verbeteren, de doeltreffendheid van de invordering door de DAVO te verhogen en de onderhoudsplichtige te responsabiliseren.

Eerst en vooral werd besloten om het interventieplafond op te trekken. Het plafond van de netto maandelijkse inkomsten dat niet overschreden mag worden om aanspraak te maken op een interventie van de DAVO wordt voortaan vastgesteld op 1800 euro in plaats van 1386 euro (bedrag vastgesteld krachtens artikel 1409 §1 lid 1 van het Gerechtelijk Wetboek voor 2014). Dit bedrag zal verhoogd worden met 66 euro per kind ten laste. Om echter rekening te houden met de extra financiële last die een gehandicapt kind met zich meebrengt, zal deze verhoging verdubbeld worden (130 euro) voor elk gehandicapt kind dat het recht opent op verhoogde kinderbijslag of voor elk kind dat een uitkering voor gehandicapte kinderen ontvangt (artikel 4 van de wet van 21 februari 2013 van toepassing voor de aanvragen ontvangen vanaf 1 januari 2015).

Eén van de aangenomen maatregelen om op doeltreffendere wijze onbetaalde alimentatieschulden in te vorderen is een bepaling die een zeker belang heeft voor onderhoudsgerechtigden die geconfronteerd worden met onderhoudsplichtigen die toegelaten zijn tot een procedure van collectieve schuldenregeling. Voortaan kan de rechter geen (gedeeltelijke of volledige) kwijtschelding van schulden meer vaststellen voor **achterstallige** onderhoudsgelden in het kader van een gerechtelijke regeling, terwijl dit verbod tot dusver slechts betrekking had op de onderhoudsschulden die nog niet vervallen waren op de dag van de beslissing tot vaststelling van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling (artikel 1675/13, §3°; in werking getreden op 1 augustus 2014)

Verder stellen we in dit kader vast:

- dat in de hypotheekwet een algemeen voorrecht op roerende goederen ten aanzien van de onderhoudsgerechtigden wordt ingevoegd. Dit voorrecht bekleedt een gunstige rang na de gerechtskosten, de begrafenis kosten en de kosten van laatste ziekte maar voor een bedrag beperkt tot 15.000 euro. Dit bedrag stemt overeen met het gemiddelde bedrag van de in 2013 onbetaalde onderhoudsschulden (artikel 19, 3bis van de hypotheekwet van 16 december 1851; in werking getreden op 1 augustus 2014);

- dat bij een veroordeling wegens een wanbedrijf inzake het verlaten van familie krachtens artikel 391 bis van het Strafwetboek de rechter voortaan, als één van de vastgestelde sancties, over de mogelijkheid beschikt om jegens de onderhoudsplichtige het verval van het recht uit te spreken om een motorvoertuig te besturen (artikel 391bis van het Strafwetboek (inwerkingtreding op 1 augustus 2014); artikelen 38 tot 41 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie van het wegverkeer);
- dat bij de FOD Justitie een centraal bestand van vonnissen, arresten en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering wordt opgericht. Het doel is alle vonnissen en beslissingen inzake de toekenningsmodaliteiten van een alimentatie (alimentatieverplichtingen zoals bedoeld in artikelen 203, §1 en §3, 205, 205bis, 206, 301, 336, 353-14 lid 1 en 2 van het Burgerlijk Wetboek) te centraliseren om zo te zorgen voor een doeltreffendere invordering van de achterstallige onderhoudsschulden door de daartoe gemandateerde gerechtsdeurwaarders of door de DAVO (nieuwe artikelen 1394/1 tot 1394/9 van hoofdstuk I quater van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek; inwerkingtreding vastgesteld door het Koninklijk Besluit en uiterlijk op 1 november 2014);
- dat de invorderingsmogelijkheden van de DAVO die optreedt voor een onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsgerechtigde die persoonlijk optreedt op voet van gelijkheid worden geplaatst. De wet van 12 mei 2014 schafft namelijk voor de DAVO de mogelijkheid af om over te gaan tot invorderingen onder de grenzen van het leefloon. Voortaan bepaalt het nieuwe artikel 16 § 2 van de wet van 21 februari 2003 het volgende: "de DAVO beschikt met het oog op de inning en invordering van onderhoudsgelden over dezelfde rechten, vorderingen en waarborgen als de onderhoudsgerechtigde" (artikel 16 van de wet van 21 februari 2003 van toepassing voor aanvragen die vanaf 1 januari 2015 ontvangen werden).

Tot slot nog het volgende:

- bij de interventieaanvraag wordt de verplichting om een belastingaanslag toe te voegen afgeschaft; de DAVO zal dus iedere informatie dienaangaande rechtstreeks kunnen vragen aan de FOD Financiën (artikel 7 van de wet van 21 februari 2003; in werking getreden op 1 januari 2015);
- de interventie van de DAVO is dus voortaan gratis voor de onderhoudsgerechtigde omdat de betaling door de aanvrager van een bijdrage in de werkingskosten van de DAVO wordt afgeschaft (ten belope van 5% van het geïnde of ingevorderde bedrag). De bijdrage ten laste van de onderhoudsplichtige daarentegen stijgt van 10 naar 13% van de te innen of in te vorderen hoofdsommen (artikel 5 van de wet van 21 februari 2003; in werking getreden op 1 januari 2015).

(Wet houdende wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op een effectieve invordering van onderhoudsschulden, BS 30.05.2014)